

Szent Mihály Hírlevél

A Lenti Római Katolikus Plébánia hírei – 7. évfolyam, 3. szám, 2020. május 31.

Pünkösd

Új pünkösd?

Sokáig pünkösd egy új kezdetet jelentett az egyházi évben, mégpedig az ún. „pünkösd utáni vasárnapok” sorát. Az 1970-es évek liturgikus reformja ezt megváltoztatta, pünkösdre mint húsvét beteljesedésére tekint, ezért pünkösdvasárnap a húsvéti idő befejezését jelenti. Azonban nem volt helytelen a korábbi szemlélet sem. Pünkösd egy új kezdet, az Egyház születésnapja, ezért számolták pünkösdöt a vasárnapokat.

Ránk is egyfajta új pünkösd, pontosabban egy új pünkösd lehetősége köszönt ezekben a hetekben. Életünk alapjaiban megváltozott a járvány ideje alatt, és ki kell mondanunk: a számtalan negatív következmény mellett sok minden jót is tett. Kitisztult a levegő, a vizek, csendesebb lett a világ, egyes állatfajok visszatértek oda, ahonnan már elmenekültek. Egy kis levegőhöz jutott a természet. Megérettük azt is, hogy sok minden nélkül is tudunk élni. Ahogy lassan újra beindul az élet, vajon meg tudjuk-e őrizni az elmúlt idők pozitív változásait a mindennapokban? Lesz-e új pünkösd? Ha akarjuk, a Szentlélek biztosan segít, hogy legyen.

Bence atya

Somogyi Imre:

ÉGI TŰZBEN, ZÚGÓ SZÉLBEN...

(Részlet)

Égi tűzben, zúgó szélben
jött el egykor Isten Lelke,
hogy a Krisztus kis seregét
a szent harcra elvezesse.

Lángra gyúltak hívó szívek
és megnyíltak bezárt ajkak, -
fénye lobbant, öröme kélt
a győzelmi virradatnak!

Boldogságtól repdesett a
tanítványok árva lelke,
a szerető Mester karja
valamennyit átölelte...

A Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszusok története

3. rész - A kongresszusok a két háború között

(Bíró Bertalan plébános, szakíró tanulmánya alapján)

XXV. kongresszus **1914. Lourdes** - Délnyugat-Franciaország. A kongresszusok története fényes rendezvényről számolt be, de éppen a befejező szertartások idején 1914. július 26-án kitört az I. világháború.

XXVI. kongresszus **1922. Róma**. A háború utáni első kongresszus szerényebb keretek közt folyt. Olaszországban a liberális kormányok váltogatták egymást s játszották át Itáliát a szocializmus, majd a kommunizmus kezére. A proletárdiktatúra réme közelgett. Rómában a Vatikán előtt vad tüntetés zajlott a szovjetköztársaság mellett, Lenin mellszoborral. Ezután a kongresszusok csak minden második évben gyűltek össze.

XXVII. vilá kongresszus **1924. Amsterdam** - Hollandia fővárosa. A kongresszus az engesztelés jegyében folyt: a politika, a tudomány és a társadalmi élet bűneiért. Magyar vonatkozású esemény: holland családok, akik magyar gyerekeket fogadtak be a nyomor elől, együtt áldoztak, magyar imával, énekekkel. Megkapó jelenet volt, amikor „Krisztus békéjét” sorra adták át egymásnak a nemrég még ellenséges országok egyházi vezetői.

XXVIII. vilá kongresszus **1926. Chicagó** - Amerikai Egyesült Államok. A modern technika adorációjának nevezik ezt a kongresszust. A világ legtarkább összetételű városában a világ összes népét meg lehetett találni (akkor 25–30 ezer magyart említettek itt, külön plébániával). Az egymillió résztvevő közt kínaiak, néger, eszkimók, szíu-indiánok is megjelentek. A beszédek 22 nyelven szólaltak meg.

XXIX. vilá kongresszus **1928. Sydney** - Új-Dél-Wales állam fővárosa Ausztráliában. Anglia egykor ide küldte fegyenceit, köztük sok katolikus papot, akiket nem tudtak kényszeríteni az anglikán istentiszteletre. Abban a kikötőben, ahol 100 évvel előbb korbáccsal hajtották a katolikus deportáltakat, most hatalmas hajón vitték diadalújtjára az Eucharisziát, a hajó felett pedig öt repülőgépet rajzolta ki Dél keresztje csillagképét.

XXX. vilá kongresszus **1930. Karthágó** - Tunézia, Afrika. A rendezvény befejező ünnepe volt a Szent Ágoston iránti hódolatnak, aki 1500 évvel korábban halt meg a Karthágó melletti Hippó városában. Karthágó a világ közvéleményének figyelmét ráirányította Észak-Afrika kereszténységére, mely évszázadokon át szentek és tudósok egész sorát adta.

A Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszusok története

XXXI. világkongresszus **1932. Dublin** - Írország fővárosa. Szent Patrik, az írek apostola 1500 évvel azelőtt szállt partra a szigeten. A kongresszus hódolat volt az ír népnek, mely évszázados üldözések árán is megőrizte a katolikus hitet. Nincs egyetlen ír család, amelynek ne lenne ősei közt vértanú. Anglia sok szomorú tettének egyike.

XXXII. világkongresszus **1934. Buenos Aires** - Argentína fővárosa. Maguk az argentin katolikusok sem tagadták azt az aggodalmukat, hogy nem lesz e véres ünnepnaptár a szent napokon. A város vezetősége, sőt a kormány is részben szocialistákból és kommunistákból állt. Ennek ellenére fényes rendezvény volt: tökéletes világítási rendszer, egy-egy estén 160 ezer villanykörte égett.

XXXIII. világkongresszus **1936. Manila** - a Csendes-óceáni Fülöp-szigetek fővárosa. A 7000 szigetből álló országnak, „Kelet gyöngyé”-nek a mindenhol nagy távolsága miatt alig volt jelen 5–6000 külföldi zarándok. Az odautazást gátolta a világkontinensek zavaros politikai helyzete is és a merev európai devizakorlátozás.

XXXIV. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszusról, melynek helyszíne **Budapest, 1938. május 25-29.**

A kongresszus jelszavát: „vinculum caritatis” (az Oltáriszentség a szeretet köteléke) a háborús légkör különösen indokolta.

1938 Szent István-év is volt. A két eseményre – elsősorban a kongresszusra – nagy színpompával került sor.

Május 25-én délután a nyitószentmisén, a Hősök terén 200 ezer résztvevő előtt **Eugenio Pacelli bíboros államtitkár**, a pápa legátusa (aki később XII. Pius néven lett pápa) mondott szentmisét.

A küldöttek és vendégek 33 országból érkeztek, mintegy 50 ezren, a hazai résztvevők száma néhol elérte a félmilliót is. Május 26. és 29. között több mint 250 ezer ember utazott fel vidékről Budapestre, a kongresszusra.

(Folytatjuk.)

Járványok és a hitélet

Az emberiség történetében a járványok kisebb-nagyobb területen gyakran felbukkantak, súlyosságuk változó volt. Köztük nem egy a történelemben is szerepel.

Az **Ókor** népe is találkozott fertőzésekkel. A **lepra** többször is kap említést a Bibliában. A pestissel is találkoztak az Ószövetségi népek. Példaként említhetjük: az Úr választás elé állította **Dávid királyt**, aki három büntetésből választhatott: a harmadik volt a három napos pestis az országban (2Sám 24, 13). A görög mitológiában **Oedipus** bűne miatt Thébát sújtotta a döghalál.

165-180 közt a Római Birodalomban dúló **Antónius pestis**ről (Marcus Aurelius családnevéről nevezték el) a történelemkönyvek is megemlékeznek. A szerényebb becslések is 5 millió áldozatról írnak.

Szent Cyprián, Karthágó püspöke 251-ben ír le egy betegséget, mely a mai orvostudomány szerint kanyaró járványra enged következtetni.

541-542 közt Justinianus császár idejéből a **Justinianus pestis**ről olvashatunk. Maga a császár is megkapta a fertőzést, de kigyógyult belőle. Az áldozatainak száma a mai becslések szerint 25-50 millió között volt.

Szent Mihály szobra
a római Angyalvár tetején

590 körül egy itáliai pestisjárvány idején Nagy Szent Gergely pápának látomása volt: Az Angyalvár felett megjelent **Szent Mihály** arkangyal, aki kardját visszadugta hüvelyébe. A pápa ebben a járvány végének jelét látta. Azóta Szent Mihály arkangyal közbenjárását is kéri a hívek járványok idején.

Újabb itáliai pestis 680-ban Rómát sújtotta. **Szent Sebestyén**, III. században élt szent közbenjárását kérték a hívek. A város megmenekült, azóta a járványok elleni küzdelem segítőjének tekintik a vértanút, aki Róma városának lett védőszentje, de Pest patrónusának is tekintik. (Róla a következő számunkban írunk.)

A **fekete himlő** a XIV. század közepétől Európa gazdag városaiban tombolt, Magyarországot is elérve. Az irodalom 200 millió áldozatról ír. Ennek a járványnak az idején gyógyított Itália földjén **Szent Rókus** (róla e számunk 6-7. oldalán írunk).

Több kutató szerint az Üdvözlégy szövege ettől az időtől változott. Eddig csak az első részét imádkozták őseink.

Járványok és a hitélet

Az Országos Széchényi Könyvtárban őrzött 16. század elejéről származó Peer-kódexben az ima rövid formája így olvasható: *Idvezlégy Mária, malasztval teljes, Úr vagyon teveled, te vagy áldott asszonyállatoknak közöttte, és áldott te méhednek gyimölcse, Jézus Krisztus. Ámen.* A kutatók úgy vélik, hogy a 14. században pusztító pestisjárvány alatt egészült ki az ima a Szűzanya oltalmának kérésével, míg a tridenti zsinat (1545-1563) elismerte a teljesebb szöveget.

A XIV-XV. század magyarországi járványai után a Rákóczi-szabadságharc utolsó éveiben, 1708-ban kezdődő pestist emelik ki a kutatók. Míg a harcban elesettek számát 80 ezerre becsülik, a járvány áldozata 410 ezer volt.

A barokk idők járványos betegségeinek védőszentje a 12. századi Itáliában élt **Szent Rozália** lett, aki hazánkban is igen kedvelt segítőszent volt. Tiszteletét *Esterházy Pál* nádor terjesztette el, amikor a Fraknó vára melletti hegység csúcsára 1666-ban kápolnát építtetett tiszteletére. Később a hegyet is róla nevezték el. Ezután 1709-ben Kassa városban a pestisjárvány idején ugyancsak kápolnát emeltettek Szent Rozália tiszteletére.

Hazánkban a XVIII. századi pestis kapcsán érdekes vallástörténeti emlék maradt fenn, a *„Székesfehérvári fogadalom 1739. év Szent Sebestyén ünnepére”*. Miután a város megszabadult a járványtól fogadalmat tettek. Idézünk ennek szövegéből: *„E városnak összes és minden egyes polgára és lakója Szent Sebestyén napja előestéjén kötelesek lesznek kenyéren és vízen böjtölni, ez pedig mindaddig meg fog tartatni, míg a pestis ezen országban teljesen meg nem szűnik”*. A városban **Szent Sebestyén** temploma ez alkalomból épült, két tornya közt Szent Sebestyén szobrával.

Napjaink járványa kapcsán egy *könyörgést* idézünk a világhálóról:

Könyörgünk Hozzád, Istenünk...

..hogy a vezetők bölcsességgel, a kutatók és orvosok tudásukkal segítsék a járványok megállítását – Kérünk Téged, hallgass meg minket!

..hogy az orvosok, ápolók és minden segítőtűnk hittel, reménnyel és egészséggel szolgálják beteg testvéreinket – Kérünk Téged...

..hogy megfertőződött testvéreink mihamarabb meggyógyuljanak, megtérjenek és újjászülessenek a hitben – Kérünk Téged...

..hogy a félelmet, aggodalmaskodást és pánikot legyőzze hitünk, és Krisztus békéje töltsen be szívünket – Kérünk Téged...

A könyörgéseket a *Miatyánk* követi, majd fohász:

Szent Rókus, Szent Sebestyén és Szent Rozália – Könyörögj érettünk!

Végül: Istennek minden szentjei – Könyörögjetez érettünk!

Emlékezzünk!

600 évvel ezelőtt kezdődött Szent Rókus tisztelete, Dél-Franciaország Montpellier nevű városában. Rókus a 14 segítő szent egyike, akit főként **járványok ellen** hívnak segítségül. Montpellier-ben született 1345 körül. Szülei imádsággal és jócselekedetekkel kérték a gyermekáldást, megfogadva, hogy ha kérésük meghallgattatásra talál, a gyermeket Krisztus szolgálatára szentelik.

A fiú születésekor mellének bal oldalán kereszt látszott, mely később is megmaradt. (A róla készült képeken ezért látható mellének bal oldalán a kereszt.) Az engedelmes és erényes gyermek már 12 éves korában kezdett vezekelni.

Édesapja végrendeletként **négy dolgot** kért tőle:

1. szüntelenül Jézus Krisztusnak szolgáljon,
2. ne feledkezzen meg a szegényekről, az özvegyekről és az árvákról,
3. az örökölt vagyont jó célra használja,
4. otthont adjon a nyomorultaknak és a szegényeknek.

Szent Rókus

Rókus megfogadta az atyai intelmeket, szülei halála után szétosztotta vagyonát a szegények között, majd elhatározta, hogy fölkeresi a kereszténység nagy zarándokhelyeit.

Rómába indult (képein a vándorbot erre emlékeztet), de több városban találkozott a pestissel. Félelem nélkül gondozta a betegeket, akik látva az eredményes gyógyulásokat szentként fogadták. A szenvedőket először Jézus Krisztus nevében megáldotta, a szent kereszt jelével megjelölte őket, majd megemlékezvén Jézus Krisztus szenvedéséről érintéssel gyógyított. Miután a kórházakban befejezte munkáját, a lakóházakban folytatta.

Mire Rómába ért, a járvány ott is elterjedt. Gyógyításai közben a pápával is találkozott, aki Rókus homlokán „mennyei fényességet látott ragyogni”. Rómát elhagyva ismét gyógyított, mindig a szegények házait és kórházait kereste meg először. Egy éjszaka álmában angyali szót hallott:

„Rókus, Kristus híve, kelj föl, mert a pestis most benned van, keress gyógyulást!”.

Emlékezzünk!

Hogy ne fertőzze meg az embereket, egy erdőbe húzódott vissza, ahol kis kunyhót csinált magának, majd így imádkozott:

„Hálát adok neked, üdvözítő Jézus, hogy most, amikor a betegség kínoz, ezen az elhagyatott helyen kegyelmeddel felüldítes engem!”

Imáját befejezve kis felhő szállt le az égből, és nyomában forrás fakadt. Egy közeli faluban lakó, istenfélő ember megengedte kedvelt kutyájának, hogy az asztaláról egyen. Ez a kutya vitt kenyeret Rókusnak (az őt ábrázoló képeken ezért szerepel lábánál egy kutya). Egy alkalommal a kutyát követte a gazdája, aki így talált a szentéletű remetére. Ezután már ő gondoskodott táplálékáról.

Felgyógyulva a betegségből hazaindult. (Bal lábán betegségének emléke, egy sebhely látszik, mely a képein is szerepel.) Háborúskodó katonák elfogták, s mint kémet börtönbe vetették. Istennek ajánlva magát vezeklés-ként és remeteségként fogta fel a fogságot.

Ötési raboskodás után felismerte, hogy élete végéhez közeledik. Papot kért, hogy gyónhasson. A gyónás után angyali üzenetet kapott: *„Rókus, az Úr a lelkédért küldött engem. Mondd meg, mi az utolsó kívánságod?”*. Akkor arra kérte Istent, hogy azok a keresztények, akik Jézus nevében áhítattal megemlékeznek róla, szabaduljanak meg a járványos betegségtől. Imáját befejezve kilehelte lelkét. Fájdalommal és bűnbánattal telve ért véget élete 1376 körül.

Magyarországon sok helyen fogadott ünnepként ülik meg napját, mert tapasztalták segítségét. Szent Rókus oltalma alatt áll az 1796-ban épített **pesti járványkórház** is.

Több templom és kápolna épült hazánkban Szent Rókus tiszteletére. Az 1710 körüli járvány idején Pest város tanácsa „a pestis-járványban Isten büntetését vélte felismerni a város lakóinak bűneiért, Istennél engesztelő szószólóul és védőszentül Szent Rókus és Szent Rozáliát választotta”, és megfogadta, hogy tiszteletükre kápolnát emeltet. Fővárosunkban a **Rákóczi úton** látjuk a Rókus kápolnát, ahová a járda szintjétől pár lépcső visz lefelé.

(A kápolna bal sarkán látható az 1838. március 15-i árvíz vízszintjét jelölő nyíl.)

A Szent Rókus kápolna Pesten

Ferenc pápa

*Ferenc pápa homíliájából idézünk,
mely 2020. március 28-án
az üres Szent Péter téren adott
Urbi et Orbi áldás során hangzott el.*

„... epekedtünk a haszonra,
engedtük, hogy felemésszenek minket a tárgyak
és megrészegítsen a sietősség.
Nem álltunk meg a hívásodra,
nem tértünk észre a háborúkkal és a bolygósintű
igazságtalanságokkal szemben,
nem hallottuk meg sem a szegényeknek,
sem a mi súlyosan beteg bolygónknak a kiáltását.
Folytattunk mindent rendíthetetlenül, és úgy gondoltuk, örökre egészségesek
maradunk egy beteg világban.”

Dr. Papp Lajos

„Életem szolgálat.
Szolgálni az embert, szolgálni a betegeket.
Teremtőtől kapott hittel,
krisztusi szeretet jegyében gyógyítani.
Több évtizedes kutatói
és klinikai tapasztalataimat,
tudásomat kívánom ötvözni a holisztikus
gondolkodással és az elfelejtett,
évezredes népi bölcsességekkel.
Gyógyítani szívvel-lélekkel.
Szívet-lelket-testet.
Az EGY-etemes embert.”

Dr. Papp Lajos professor emeritus

A Szent Mihály Hírlevél a Lenti Római Katolikus Plébánia lapja.
Megjelenik kéthavonta, a páros számú hónapokban.
Szerkesztő: Balás Endre, a kiadásért felel: Ipacs Bence plébános,
lektor: Domonkos Dóra, tördelés: Kovács Tamás.
Elérhetőség: 8960 Lenti, Templom tér 4. Telefon: 06-92/951-529
E-mail: balas.endre@lentieplebania.hu
Plébániánk honlapja: lentieplebania.hu
Hírleveleink letölthetőek a honlapról: lentieplebania.hu/hirlevel